

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİME GEÇİŞ DENEYİMİ

Aylin SALTÜRK* Cumhur GÜNGÖR**

Öz

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin COVID-19 pandemisi nedeniyle acil bir çözüm olarak yükseköğretim kurumlarınca geçiş yapılan uzaktan eğitime ilişkin deneyimlerini ve süreç sırasındaki akademik motivasyonlarını etkileyen faktörleri değerlendirmek amaçlanmıştır. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı bu çalışmada, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi ve COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim gören ve salgın sırasında üniversite tarafından verilen uzaktan eğitime katılan 325 öğrenci oluşturmaktadır. SPSS 21 paket programından yararlanılarak veriler çözümlenmiş ve her bir anket maddesi ile ilgili olarak üniversite öğrencilerinin görüşlerinin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular (i) uzaktan eğitim deneyimine ilişkin öğrencilerin görüşleri, (ii) akademik motivasyonu etkileyen faktörler, (iii) çalışma alışkanlıklardaki değişimler ve (iv) uzaktan eğitim süresince ders dışında yapılan faaliyetler başlıkları altında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilimleri, Öğrenci Görüşleri, Uzaktan Eğitim, Akademik Motivasyon, COVID-19 Pandemisi.

---

* Arş. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, asalturk@aku.edu.tr, Afyon/Türkiye.

** Dr. Öğretim Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, cgungor@aku.edu.tr, Afyon/Türkiye.

DISTANCE EDUCATION EXPERIENCE OF UNIVERSITY STUDENTS DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Abstract

This study aims to evaluate the experiences of university students attending distance education during COVID-19 pandemic and the factors affecting their academic motivation during the process. The study group consists of 325 students studying in different departments of Afyon Kocatepe University in the 2019-2020 academic year. In this study, in which the descriptive survey model was used, the Personal Information Form, Distance Education Evaluation Survey in the COVID-19 Process and the Academic Motivation Survey in the COVID-19 Process developed by the researchers were used to collect data. Using the SPSS 21 package program, the data were analyzed and the frequency (f) and percentage (%) values of university students' views regarding each questionnaire item were calculated. The findings were examined under these categories: (i) students' views on distance education, (ii) factors affecting academic motivation, (iii) changes in working habits and (iv) activities carried out outside the classroom during distance education.

Keywords: *Educational Sciences, Student Views, Distance Education, Academic Motivation, COVID-19 Pandemic.*

1. GİRİŞ

2019 yılı aralık ayında Çin Halk Cumhuriyeti'nin Hubei eyaletine bağlı Vuhan şehrinde görülen Yeni Koronavirüs'ün yol açtığı COVID-19 hastalığının (WHO, 2020) kısa sürede küresel bir salgına dönüşmesiyle birlikte, eğitim sistemlerinde global ölçekte dramatik değişimler yaşandı. Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü verilerine göre, 186 ülkede okullar kapatıldı ve 27 Mayıs 2020 tarihi verilerine göre 1.19 milyar öğrenci bu durumdan etkilendi (UNESCO, 2020). Bu süreç içerisinde, ülkemizde Yükseköğretim Kurumu tarafından, 12 Mart 2020'de eğitime verilen zorunlu 2 haftalık aranın ardından, eğitim-öğretime uzaktan eğitim şeklinde, dijital platformlar aracılığıyla devam edilmesine karar verildi (YÖK, 2020).

Öğrenme ve öğretme süreçlerini yüz yüze sınıf ortamlarının dışında da sürdürülebilir hale getiren unsur teknoloji olmuştur (McBrien, Cheng ve Jones, 2009). Teknolojinin eğitime entegrasyonu ile uygulanan eğitim yöntemlerine alanyazında farklı isimler verilmiş olsa da (*çevrimiçi öğrenme, uzaktan öğrenme, harmanlanmış/hibrit öğrenme, açık öğrenme, internet tabanlı öğrenme, bilgisayar destekli öğrenme gibi*) bu terimlerin ortak noktası internet ağına bağlı bir teknolojik aracın kullanılması ile her an, her yerde, her zamanda öğrenme imkânı sunmasıdır (Cojocariu, Lazar, Nedeff ve Lazar, 2014; Moore ve Kearsley, 2005). COVID-19 salgını, uzaktan öğrenme ve öğretmenin bu kazançlı tarafını ortaya koymuş ve krizin ortasında bir sorun çözücü olarak devreye girmiştir. Eğitime verilen zorunlu aranın ardından, üniversiteler tarafından örgün eğitim kapsamındaki lisans ve lisans üstü programlarına yönelik yürütülen çevrimiçi uzaktan eğitimler, üniversitelerin sahip oldukları koşullar çerçevesinde şekillenmiştir. Bu bağlamda yüksek öğretim kurumları tarafından yürütülen çevrimiçi uzaktan eğitimler, eğitim teknolojisi platformları (*öğrenme yönetim sistemleri, radyo veya TV yayınları, telekonferans programları*), kullanılan medya yöntemi (*metin, ses, video, animasyon*), eğitimin veriliş şekli (*senkron/canlı, asenkron/eş zamansız*), öğrenci gruplarının sayısı (*küçük ders gruplarından büyük ortak ders gruplarına*), öğretim yaklaşımları (*doğrudan öğretim, sorgulama temelli eğitim, ters-yüz edilmiş sınıf*) öğretmen rolleri, öğrenci-eğitici arasındaki etkileşim sıklığı, değerlendirme süreci (*canlı online sınav, ödev/proje verilmesi*) gibi temel bileşenleri birleştirmenin farklı yolları nedeniyle çok çeşitli şekil ve formlar almıştır. Bir gecede normal sınıflardan elektronik sınıflara geçilmeye mecbur kalındığından eğitim kurumlarındaki temel endişe eğitimin kalitesi değil, eğitimi kesintiye uğratmadan ellerindeki imkanlar doğrultusunda sürdürmek yönünde olmuştur (Carey, 2020). Gelecek dönemlerde de sosyal mesafelendirmenin devam etmesi gündemde olduğundan, uzaktan öğrenme ve öğretmenin kalitesinin artırılması bu noktada önem kazanmıştır.

COVID-19 küresel salgını öncesinde de eğitim teknolojilerine ve alternatif eğitim metotlarına yönelik giderek artan bir ilgi bulunmaktaydı. Ancak gelişen durumla birlikte sosyal mesafelendirme yeni norm olunca, global ölçekte e-öğrenme metot ve uygulamaları belirgin bir yükselişe geçmiştir. Çevrimiçi uzaktan eğitimi bir eklenti olmaktan çıkarıp tek çare haline getiren (Telli-Yamamoto ve Altun, 2020: 26) bu kriz, olası zorluklara ilişkin eğitim kurumlarının her zaman alternatif planların bulunması gerektiğini ortaya koymuştur (Rieley, 2020). Afetlerin tekrar meydana gelmesi ve böyle bir durumda yine teknolojinin yardımını alacağımız muhakkaktır (Meyer ve Wilson, 2011). Bu nedenle, yenilikçi iletişim teknolojileri ve e-öğrenme uygulamalarını geliştirmek önem kazanmış; eğitimcilerden öğrencilere kadar her bireyde problem çözme becerileri, zaman yönetimi ve esneklik kazanılması gereken beceriler haline gelmiştir. Pandemi, eğitimcileri ve öğrencileri yaratıcı, işbirlikçi ve aktif olmaya zorlamıştır (Anderson, 2020).

Zamandan ve mekândan bağımsız olarak eğitim öğretim imkânı sunan uzaktan eğitim için mevcut birçok teknoloji bulunmaktadır. Öğrenmenin kalitesini belirleyen çoğunlukla bu teknolojik araç ve sistemlerin kalitesidir (Gilani, 2020). Ancak bu teknolojilerin her biri kendi içerisinde indirme hataları, kurulum sorunları, oturma açma sorunları, ses ve videoyla ilgili sorunlar gibi birçok sorun yaratabilme potansiyeline sahiptir (Favale, Soro, Trevisan, Drago ve Mellia, 2020). Teknolojik araçların getirebileceği sorunların yanı sıra, bireyin kendisinden kaynaklanan da birçok sorun yaşanması olasıdır. Öğrenci motivasyonu ve ilgisinde azalma, sağladığı özerklik yönüyle öz denetim becerisi düşük öğrencilerde verilen görevlerin yapılmaması, dikkatin azalması, çevrimiçi uzaktan eğitim içeriklerinin yalnızca teorik derslere uygun olması yönüyle uygulama imkânı tanımaması, iletişim eksikliği nedeniyle topluluk hissinde azalma, verilen hedefleri anlamama, öğrenme yönetim sistemlerini kullanmadaki bilgi eksiklikleri gibi durumlar da çevrimiçi uzaktan öğrenmenin

önünde engel oluşturabilmektedir (Song, Singleton, Hill ve Koh, 2004; Parkes, Stein ve Reading, 2014; Favale, Soro, Trevisan, Drago ve Mellia, 2020).

COVID-19 küresel salgını sonucunda aniden geleneksel eğitimden ayrı düşen öğrenciler ilave sorunlar ve önceden kestirilemeyen durum ve olaylar yaşamışlardır. Bu bağlamda, sürece ilişkin öğrenci deneyimleri ve ihtiyaçlarını dikkate almadan sunulan, öğrencinin büyük ölçüde kendi kendisini yönettiği ve denetimsiz olduğu uzaktan eğitimin ‘tek başına öğretmeye yeterli olmayacağı’ düşünülebilir (Kaya, 2002: 10; Islam ve Ferdowski, 2014: 176). Yüz yüze eğitimde olduğu gibi, uzaktan eğitimde de öğrenci ihtiyaçları ve motivasyonu, performansı etkileyen ve üzerinde durulması gereken bir konu olmak durumundadır. Üniversiteler tarafından benimsenen uzaktan ve dijital eğitim uygulamaları, formu nasıl olursa olsun, bir kriz durumuna mevcut imkanlar doğrultusunda getirilen çözümler olmuştur. Nitekim Yükseköğretim Kalite Kurulu da bu süreçte yürütülen uygulamaları “acil uzaktan öğretim, acil durum uzaktan öğretim” olarak tanımlamaktadır (Yükseköğretim Kalite Kurulu, 2020). Bu durum göz önünde bulundurularak, öğrencilerin kişisel deneyimlerinin değerlendirilmesinin yapılan uygulamanın eksikliklerini belirlemek ve güçlü yanlarını desteklemek için gerekli önerilerde bulunmaya ilişkin bir altyapı oluşturacağı söylenebilir. Bu nedenle bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin COVID-19 küresel salgını nedeniyle acil bir çözüm olarak yükseköğretim kurumlarınca geçiş yapılan uzaktan eğitim uygulamasına ilişkin görüşlerini ve süreç sırasındaki akademik motivasyonlarını etkileyen faktörleri değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında, aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. Üniversite öğrencilerinin *uzaktan eğitim uygulamasına ilişkin görüşleri* nelerdir?

2. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim uygulamalarında *akademik motivasyonlarını etkileyen faktörlere* ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime geçildiğinden beri *çalışma alışkanlıklarda gözlemedikleri değişimler* nelerdir?
4. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime geçildiğinden beri *ders dışında yaptıkları faaliyetler* nelerdir?

1.1. Araştırmanın Önemi

COVID-19 küresel salgını, eğitim kurumlarını sadece kapanmaya zorlamakla sınırlı kalmamış, toplumun bilgiyi edinme ve kullanma anlayışını da değiştirmiş, bunun sonucunda eğitim sistemlerini daha yenilikçi ve esnek olacak şekilde yeniden yapılandırmıştır. Eğitim ve öğretim için alternatif sistemlerin eş zamanlı olarak tasarlandığı bu sürece ilişkin öğrenci deneyimlerinin belirlenmesinin, eğitimcileri nitelikli bir öğrenme ortamı yaratmak için gereken seçenekli yollardan haberdar etmesi yönüyle alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte bu çalışmanın, sadece eğitim yönü ile değil; bir anlamda toplum genelinin teknolojiye ve bilgiye ulaşımında yaşadığı evrimin ortaya konması açısından da önem taşıdığı söylenebilir.

Uzaktan eğitimin doğası gereği teknik altyapıya erişimi zorunlu kılması, eğitim sistemlerinde görülebilecek yeni eşitsizlik katmanlarını da ortaya çıkartmaktadır. Teknolojik alt yapının ve dijital eğitime hazırlığın ülkeler arasındaki farklılığı yönüyle yürütülen uzaktan eğitimlerin etkinliğinin de ülkeler arasında değişik seviyelerde sonuçları olacağı muhakkaktır. Her bir öğrencinin uzaktan eğitime katılmak için gerekli teknolojiye, zamana, desteğe ve motivasyona sahip olduğu varsayımı gerçekçi bir yaklaşım değildir. Bu nedenle, ülkenin, yüksek öğretim kurumlarının ve öğrencilerin ihtiyaçlarına yanıt veren, başarılı bir uzaktan eğitim

sistemi tanımlaması için güncel duruma ilişkin ampirik verilerden elde edilen bulgulara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın, uzaktan ve dijital eğitim deneyiminin, küresel salgın nedeniyle bir kriz durumuna geliştirilen çözüm olmaktan çıkıp, yeni düzenin ihtiyaçlarına yanıt verebilen bir modele dönüştürülmesi için öğrenci deneyimlerine ilişkin gereken bilgileri toplamada alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmanın amacı, COVID-19 küresel salgınındaki uzaktan eğitime geçiş deneyimine ilişkin üniversite öğrencilerinin görüşlerini mevcut hali ile betimlemek olduğundan, araştırma desenlerinden bu amaç için en uygun olan 'betimsel tarama modeli' (Karasar, 1999) kullanılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi'ne bağlı fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gören, salgın sırasında verilen çevrimiçi uzaktan eğitime katılan öğrencilerden seçkisiz örnekleme ile tespit edilen 325 öğrenci oluşturmaktadır. Tablo 1'de araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler

		f	%
Öğrenim gördüğünüz bölüm	Bilgisayar programcılığı	4	1,2
	Büro yönetimi	2	,6
	Çocuk Gelişimi	85	26,2
	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	10	3,1
	Hukuk	6	1,8
	İslami İlimler	16	4,9
	İşletme	29	8,9
	Mimarlık ve Şehir Planlama	32	9,8
	Okul Öncesi Öğretmenliği	16	4,9
	Sağlık Bilimleri	21	6,5
	Sınıf öğretmenliği	2	,6
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	32	9,8
	Sosyal Hizmet	70	21,5
Üniversiteniz tarafından verilen uzaktan eğitim süresince bulunduğunuz yer	Büyükşehir	200	61,5
	Şehir	77	23,7
	Köy	48	14,8
Bu eğitimden daha önce uzaktan eğitim tecrübem oldu.	Evet	46	14,2
	Hayır	279	85,8
Üniversitem tarafından verilen uzaktan eğitim haricinde, başka eğitsel içerikleri de (<i>webinar, eğitim materyalleri, online kurs, eğitsel uygulamalar vb</i>) takip ettim.	Evet	158	48,6
	Hayır	167	51,4
Evimde kendime ait çalışma alanım / odam var	Evet	250	76,9
	Hayır	75	23,1
Evimde kendime ait bilgisayar var.	Evet	248	76,3
	Hayır	77	23,7
Evimde tablet var.	Evet	118	36,3
	Hayır	207	63,7
Evimde internet bağlantım var.	Evet	263	80,9
	Hayır	62	19,1
İnternet bağlantımın kotası yeterli.	Evet	239	73,5
	Hayır	86	26,5

Tablo 1 incelendiğinde, Çocuk Gelişimi bölümünde öğrenim görenlerin oranının %26,2 , uzaktan eğitim süresince büyükşehirde bulunanların oranı %61,5 , daha önce uzaktan eğitim tecrübesi olanların oranının %14,2 , üniversitesi tarafından verilenler haricinde başka uzaktan eğitim uygulamalarını takip edenlerin oranının %48,6 olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitime erişim imkanları

açısından çalışma grubu değerlendirildiğinde, evinde kendisine ait odası/çalışma alanı olanların %7,9 , evinde kendine ait bilgisayarı olanların %76,3 , evinde tablet olanların %36,3 , evinde internet bağlantısı olanların %80,9 ve internet bağlantısının kotası yeterli olanların %73,5 oranında olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmaya ilişkin verilerin toplanması anket tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Birden fazla değişken hakkında bilgi toplamaya yönelik olan ve toplam puan vermeyen veri toplama araçlarına “anket” denilmektedir (Erkuş, 2007). Bu çalışmada, araştırmanın amaçlarına uygun olarak hazırlanan anketlerin geliştirilme sürecinde Büyüköztürk (2005) tarafından belirlenen dört aşamalı süreç izlenmiştir. Anketlerin geliştirilme sürecinde izlenen aşamalar aşağıda sunulmaktadır.

Anket Geliştirme Süreci

Anket geliştirme sürecinin ilk aşamasında problem tanımlanmıştır. COVID-19 küresel salgını sürecinde acil bir ihtiyaç doğrultusunda yükseköğretim kurumları tarafından tasarlanan çevrimiçi uzaktan eğitim uygulamaları hakkında öğrenci görüşlerini ve süreç sırasında akademik motivasyonlarını etkileyen faktörleri saptamaya yönelik veri toplama araçlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

İkinci aşamada, araştırma amacına uygun olarak bir madde havuzu oluşturmak için öncelikle alanyazın taraması yapılmış ve çevrimiçi uzaktan eğitimi değerlendirme ile ilgili ölçme araçları incelenmiştir. Bunun yanı sıra, farklı üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarına (n=7) e-posta aracılığıyla ulaşılmış ve araştırmanın amacından bahsedilerek bu kapsamdaki veri toplama araçlarında bulunması gereken maddelere ilişkin görüşleri alınmıştır. Öğretim üyeleri tarafından sunulan görüşler ve yapılan alanyazın taraması sonuçları

birleştirilerek küresel salgın durumunda üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim yaşantılarına uygun hale getirilmiş ve *COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi* için 50 maddelik, *COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi* için ise 35 maddelik bir taslak form elde edilmiştir.

Üçüncü aşamada, taslak formların kapsam geçerliği ve görünüş geçerliğini test etmek için her iki anket için ayrı ayrı uzmanlara e-posta yoluyla 'Uzman Değerlendirme Formu' gönderilmiştir. Konu alanı uzmanı olarak, Eğitim Psikolojisi (n=2), Eğitim Programları ve Öğretim (n=5), Eğitim Yönetimi (n=1) programlarından doktora derecesi olan ve farklı üniversitelerde görev yapan öğretim üyelerine ulaşılmıştır. Değerlendirme formunda öncelikle uzmanlara, anketlerin amaçları hakkında bilgi verilerek her bir maddenin uygunluğuna dair görüşleri, Büyükköztürk (2005)'ün önerdiği gibi, iki seçenekli 'uygun/uygun değil' formatı kullanılarak sorulmuştur. Ayrıca, her bir maddenin yanında, uzmanların görüşlerini belirtebilmeleri için 'düzeltme/öneri' şeklinde bir bölüm oluşturulmuştur. Uzmanlardan, anketin başında verilecek kısa talimat ile ankette soruların sunuş sırası gibi konular hakkında da görüş istenmiştir. Tüm görüş ve öneriler doğrultusunda gereksiz maddelerin çıkarılmış, bazı maddeler birleştirilmiş ve *COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi* için 37 maddelik, *COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi* için ise 21 maddelik bir taslak form oluşturulmuştur.

Dördüncü aşamada, ön uygulama formu, araştırmanın hedef kitlesine benzer özelliklere sahip bir çalışma grubu üzerinde uygulanarak anketlerdeki soruların anlaşılabilirliği ve güvenilirliği incelenmiştir. Ön uygulamanın ardından anketler son kez gözden geçirilmiş ve *COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi* için 34 maddelik, *COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi* için ise 19 maddeden oluşan nihai form oluşturulmuştur.

Kişisel Bilgi Formu

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim ile ilgili değerlendirmeleri üzerinde etkili olabileceği düşünülen *öğrenim görülen bölüm, daha önce uzaktan eğitim tecrübesi olup olmaması, uzaktan eğitim süresince buldukları yer, uzaktan eğitimi takip etme olanakları, uzaktan eğitime geçildiğinden beri çalışma alışkanlıklarında görülen değişimler* ile *uzaktan eğitime geçildiğinden beri ders dışında yaptıkları faaliyetler* hakkında bilgiler alınmıştır.

COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi

Üniversite öğrencilerinin COVID-19 küresel salgını nedeniyle geçiş yapılan uzaktan eğitim süreci ile ilgili değerlendirmeleri araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilen *COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi* ile gerçekleştirilmiştir. 34 maddeden oluşan ankette *uzaktan eğitimin güçlü yanları* ile ilgili 16 madde, *öğretim elemanları* ile ilgili 6 madde, *derslerin işlenmesi* ile ilgili 6 madde ve *uzaktan eğitimde yaşanan sorunlar* ile ilgili 6 madde yer almaktadır. Cevaplar, 5'li Likert tipi (1= Kesinlikle katılmıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum) derecelendirme ölçeği ile alınmaktadır. Ankette yer alan 34 maddeye ilişkin her bir alt boyut ve anketin tümü için güvenilirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen Cronbach Alpha değerleri *uzaktan eğitimin güçlü yanları* alt testi için (0,935), *öğretim elemanları* alt testi için (0,934), *derslerin işlenmesi* alt testi için (0,829), *uzaktan eğitimde yaşanan sorunlar* alt testi için (0,795) ve anketin tamamı için (0,937) olarak saptanmıştır. Buna göre, geliştirilen anketin oldukça yüksek düzeyde bir güvenilirlik katsayısına sahip olduğu görülmektedir (George ve Mallery, 2003).

COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi

COVID-19 küresel salgını süresince yürütülen uzaktan eğitimde üniversite öğrencilerinin akademik motivasyonları üzerinde etkisi olan faktörler ise bu araştırma kapsamında geliştirilen *COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi* ile belirlenmiştir. 19 maddeden oluşan ankette öğrenci motivasyonu üzerinde etkili olabileceği düşünülen *içsel faktörler* ile ilgili 7 madde, *öğrenme deneyimleri* ile ilgili 7 madde, *aile hayatı* ile ilgili 2 madde ve *dışsal faktörler* ile ilgili 3 madde yer almaktadır. Cevaplar, (1= En az etkiledi, 5=En fazla etkiledi) olmak üzere 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği ile alınmaktadır. Anketteki soruların güvenilirlik seviyesini belirlemek için Cronbach alpha katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre Cronbach alpha değerleri *içsel faktörler* alt testi için (0,901), *öğrenme deneyimleri* alt testi için (0,840), *aile hayatı* alt testi için (0,999) ve *dışsal faktörler* alt testi için (0,734) ve anketin tamamı için (0,860) olarak saptanmıştır. Elde edilen değerler, *COV-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi* ile üniversite öğrencilerinin COVID-19 küresel salgınında yürütülen uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesinde güvenilirlik düzeyi yüksek ölçme sonuçlarının elde edilebileceğini göstermektedir (George ve Mallery, 2003).

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmaya başlamadan önce Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Alt Etik Kurulu'ndan (**Karar Tarihi:** 17.08.2020 ve **Karar No:** 2020/126) izin alınmıştır. *Google Forms* adlı online anket platformuna yüklenen anket formları ile veriler, internet ortamında anket yöntemi kullanılarak toplanmıştır (Arıkan, 2018). Formların başında öğrencilere araştırmanın amacını açıklayan bilgilendirilmiş onam formu eklenmiş ve öğrencilerin araştırmaya gönüllü olarak katıldıklarına ilişkin bir onam vermeden anket formlarına geçemeyecekleri şekilde bir onay kutusu eklenmiştir. Ankete erişim linki araştırmacılar tarafından araştırma hakkında bilgi verilerek öğrenci grupları ile paylaşılmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitimi Değerlendirme Anketi ve *COVID-19 Sürecinde Akademik Motivasyon Anketi*'nden elde edilen nicel verilerden toplam puan alınamamaktadır. Anketlerden elde edilen verilerin her bir maddesi için ayrı ayrı yorumlar yapılmaktadır. Verilen yanıtlar öğrencilerin çevrimiçi uzaktan eğitim sürecindeki kişisel deneyimlerine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktadır. Bu nedenle SPSS 21 paket programından yararlanılarak veriler çözümlenmiş ve her bir anket maddesi ile ilgili olarak öğrencileri görüşlerinin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Anketlerin geliştirilme sürecinde yapılan pilot uygulamadan elde edilen veriler (n=20) ile ankete katılan ancak tüm soruları yanıtlamayan (n=1) katılımcıların verileri analizlere dahil edilmemiştir.

3. BULGULAR

3.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 2. Uzaktan Eğitimin Güçlü Yanları ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel sınavlara göre daha kısa sürede geri bildirim almamıza olanak tanıdı.	51	15,7	61	18,8	86	26,5	60	18,5	67	20,6
Zamanı daha verimli kullanabilmeye olanak tanıdı.	75	23,1	68	20,9	64	19,7	50	15,4	68	20,9
Öğrenme gereksinimlerimi karşıladı.	78	24,0	81	24,9	86	26,5	29	8,9	51	15,7
Bilgilerimizi ölçmekte	77	23,7	49	15,1	99	30,5	50	15,4	50	15,4

yeterliydi.											
Akademik gelişimime katkıda bulundu.	100	30,8	86	26,5	83	25,5	25	7,7	31	9,5	
Konu ve kapsam açısından yeterliydi.	58	17,8	46	14,2	105	32,3	64	19,7	52	16,0	
Teorik dersler için uygundu.	35	10,8	40	12,3	85	26,2	73	22,5	92	28,3	
Öğrenim gördüğüm bölüm için uygundu.	68	20,9	40	12,3	90	27,7	58	17,8	69	21,2	
Açık ve anlaşılır yönergelere sahipti.	47	14,5	39	12,0	89	27,4	74	22,8	76	23,4	
Yeni konular öğrenmem için merak uyandırdı.	107	32,9	65	20,0	73	22,5	34	10,5	46	14,2	
Yapılan dersler ve uygulamalar, derslerin içeriklerine uygundu.	30	9,2	42	12,9	78	24,0	82	25,2	93	28,6	
Uygulamalı dersler için uygundu.	202	62,2	38	11,7	48	14,8	17	5,2	20	6,2	
Farklı öğrenme fırsatları yarattı.	54	16,6	67	20,6	82	25,2	52	16,0	70	21,5	
Değerlendirmeler objektif bir biçimde yapıldı.	46	14,2	37	11,4	87	26,8	67	20,6	88	27,1	
Yapılan sınavlar, geleneksel sınavlara nazaran kolaydı.	81	24,9	70	21,5	77	23,7	35	10,8	62	19,1	
Kendi öğrenme sürecimizi yönetmeye olanak tanıdı.	34	10,5	49	15,1	77	23,7	73	22,5	92	28,3	

Tablo 2'ye göre uzaktan eğitimin güçlü yanlarıyla ilgili öğrencilerin maddelere katılımının %28,6 ile %6,2 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimin güçlü yanlarına ilişkin görüşlerinde katılım düzeyi en fazla olan maddeler "Yapılan dersler ve uygulamalar, derslerin

içeriklerine uygundu" (%28,6), "Teorik dersler için uygundu" (%28,3), "Kendi öğrenme sürecimizi yönetmeye olanak tanıdı" (%28,3) ile "Değerlendirmeler objektif bir biçimde yapıldı" (%27,1) olurken; en az olan madde "Akademik gelişimime katkıda bulundu" (%9,5) ve "Uygulamalı dersler için uygundu" (%6,2) olmuştur.

Tablo 3. Öğretim Elemanları ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
İhtiyaç duyduğum konularda geribildirimde bulundular.	41	12,6	50	15,4	45	13,8	68	20,9	121	37,2
Süreci başarıyla yönettiler.	29	8,9	59	18,2	45	13,8	70	21,5	122	37,5
Yaşadığım sorunlara kısa süre içerisinde çözüm buldular.	53	16,3	75	23,1	38	11,7	68	20,9	91	28,0
Ödev/sınavlarda gerekli destek ve esnekliği sağladılar.	57	17,5	52	16,0	43	13,2	64	19,7	109	33,5
Ders dışında ihtiyaç duyduğum diğer konularda da destek oldular.	51	15,7	66	20,3	55	16,9	61	18,8	92	28,3
Beni motive etmek için çaba gösterdiler.	72	22,2	66	20,3	55	16,9	63	19,4	69	21,2

Tablo 3'e göre öğrencilerin öğretim elemanlarıyla ilgili maddelere katılımının %37,5 ile %21,2 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre Tablo 3 incelendiğinde katılım düzeyi en fazla olan maddelerin "Süreci başarıyla yönettiler" (%37,5) ve "İhtiyaç duyduğum konularda geribildirimde bulundular" (%37,2) olurken; en az olan maddenin "Beni motive etmek için çaba gösterdiler" (%21,2) olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Uzaktan Eğitimde Yaşanan Sorunlar ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Yaşanan teknik aksaklıklar dikkat dağınıklığına yol açtı.	53	16,3	36	11,1	76	23,4	60	18,5	100	30,8
Uzun süreli ekran kullanımı nedeniyle sağlık sorunlarına yol açtı.	53	16,3	70	21,5	76	23,4	43	13,2	83	25,5
Öğretim elemanı-öğrenci etkileşimini olumsuz etkiledi.	75	23,1	50	15,4	79	24,3	35	10,8	86	26,5
Öğrenciler arasındaki sosyoekonomik eşitsizlikleri belirgin hale getirdi.	29	8,9	32	9,8	78	24,0	43	13,2	143	44,0
Daha önce deneyim ve bilgi sahibi olmadığım için beni zorladı.	68	20,9	51	15,7	76	23,4	44	13,5	86	26,5
Sınıf ortamının olmaması motivasyonumu olumsuz etkiledi.	56	17,2	37	11,4	72	22,2	44	13,5	116	35,7

Tablo 4'e göre öğrencilerin uzaktan eğitimde yaşanan sorunlarla ilgili maddelere katılımının %44 ile %25,5 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre uzaktan eğitimde yaşanan sorunlar ile ilgili öğrenci görüşlerinde katılım düzeyi en fazla olan madde "Öğrenciler arasındaki sosyoekonomik eşitsizlikleri belirgin hale getirdi" (%44) olurken; en az olan maddeler "Daha önce deneyim ve bilgi sahibi olmadığım için beni zorladı" (%26,5), "Öğretim elemanı-öğrenci etkileşimini olumsuz etkiledi" (%26,5) ile "Uzun süreli ekran kullanımı nedeniyle sağlık sorunlarına yol açtı." (%25,5) olmuştur.

Tablo 5. Derslerin İşlenmesi ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim elemanları yüz yüze eğitimde olduğu kadar konuya hakimdi.	62	19,1	53	16,3	63	19,4	61	18,8	86	26,5
Öğretim elemanı-öğrenci etkileşimi vardı.	52	16,0	60	18,5	81	24,9	66	20,3	66	20,3
Öğrenci-öğrenci etkileşimi vardı.	107	32,9	65	20,0	75	23,1	42	12,9	36	11,1
Forumlar / canlı dersler ile sınıf ortamı oluşturulması sosyalleşmeme destek oldu.	136	41,8	67	20,6	64	19,7	27	8,3	31	9,5
Ders süreleri yeterliydi.	36	11,1	37	11,4	87	26,8	72	22,2	93	28,6
Derslerde, kendi öğrenme sürecimi aktif olarak yönetebildim.	52	16,0	57	17,5	96	29,5	66	20,3	54	16,6

Tablo 5 incelendiğinde derslerin işlenmesi ile ilgili öğrencilerin maddelere katılımının %28,6 ile %9,5 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre öğrenci görüşlerinde katılım düzeyi en fazla olan maddenin “Ders süreleri yeterliydi.” (%28,6) iken; katılım düzeyi en az olan maddenin “Forumlar/canlı dersler ile sınıf ortamı oluşturulması sosyalleşmeme destek oldu” (%9,5) olduğu görülmektedir.

3.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 6. İçsel Faktörler ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	En az etkiledi		Az etkiledi		Kararsızım		Etkiledi		En fazla etkiledi	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyalleşme ihtiyacını giderememek akademik motivasyonumu etkiledi.	57	17,5	24	7,4	59	18,2	47	14,5	138	42,5
Geleceğe ilişkin duyduğum kaygı akademik motivasyonumu etkiledi.	49	15,1	34	10,5	60	18,5	53	16,3	129	39,7
Fiziksel aktivite ihtiyacını giderememek akademik motivasyonumu etkiledi.	45	13,8	27	8,3	60	18,5	57	17,5	136	41,8
Dikkat dağınıklığı akademik motivasyonumu etkiledi.	56	17,2	43	13,2	82	25,2	34	10,5	110	33,8
Kendi zamanımı yönetmekle ilgili sorunlar akademik motivasyonumu etkiledi.	58	17,8	36	11,1	86	26,5	57	17,5	88	27,1
Uyku problemleri akademik motivasyonumu etkiledi.	50	15,4	36	11,1	62	19,1	46	14,2	131	40,3
Sağlık sorunları akademik motivasyonumu etkiledi.	85	26,2	58	17,8	78	24,0	42	12,9	62	19,1

Tablo 6'ya göre akademik motivasyonu etkileyen içsel faktörler ile ilgili maddelere öğrencilerin katılımının %42,5 ile %19,1 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre öğrenci görüşlerinde katılım düzeyi en fazla olan maddeler "Sosyalleşme ihtiyacını giderememek akademik motivasyonumu etkiledi" (%42,5) ve "Fiziksel aktivite ihtiyacını giderememek akademik motivasyonumu etkiledi" (%41,8) olurken; en az olan madde "Sağlık sorunları akademik motivasyonumu etkiledi" (%19,1) olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Öğrenme Deneyimleri ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	En az etkiledi		Az etkiledi		Kararsızım		Etkiledi		En fazla etkiledi	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim elemanları ile iletişim biçimi akademik motivasyonumu etkiledi.	44	13,5	60	18,5	100	30,8	62	19,1	59	18,2
Sınavların/ödevlerin uygulanış biçimi akademik motivasyonumu etkiledi.	40	12,3	50	15,4	105	32,3	78	24,0	52	16,0
Diğer öğrenciler ile iletişim durumu akademik motivasyonumu etkiledi.	48	14,8	66	20,3	104	32,0	49	15,1	58	17,8
Kendi öğrenme sürecimden sorumlu olmak akademik motivasyonumu etkiledi.	23	7,1	37	11,4	99	30,5	80	24,6	86	26,5
Uzaktan eğitimde yapılan sınavlarda başarılı olduğumu görmek akademik motivasyonumu etkiledi.	40	12,3	40	12,3	106	32,6	61	18,8	78	24,0
Öğrenmek için yeterince zamanımın olması akademik motivasyonumu etkiledi.	47	14,5	53	16,3	102	31,4	57	17,5	66	20,3
Eğitim teknolojilerini kullanma bilgisine sahip olduğumu görmek akademik motivasyonumu etkiledi.	17	5,2	34	10,5	66	20,3	92	28,3	116	35,7

Tablo 7’de sunulan bulgular incelendiğinde, öğrenme deneyimleri ile ilgili maddelere öğrenci katılımının %35,7 ile %16 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre öğrenci görüşlerinde katılım düzeyi en fazla olan maddenin “Eğitim teknolojilerini kullanma bilgisine sahip olduğumu görmek akademik motivasyonumu etkiledi” (%35,7) olurken; en az olan maddenin “Sınavların/ödevlerin uygulanış biçimi akademik motivasyonumu etkiledi” (%16) olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Aile Hayatı ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

		En az etkiledi		Az etkiledi		Kararsızım		Etkiledi		En fazla etkiledi	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Aile içinde yaşanan çatışmalar akademik motivasyonumu etkiledi.		98	30,2	46	14,2	72	22,2	41	12,6	68	20,9
Ev hayatına ilişkin sorumluluklarının olması akademik motivasyonumu etkiledi.		98	30,2	46	14,2	72	22,2	43	13,2	66	20,3

Tablo 8’e göre aile hayatı ile ilgili maddelere öğrenci katılımının %20,9 ile %20,3 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre öğrencilerin “Aile içinde yaşanan çatışmalar akademik motivasyonumu etkiledi.” ifadesine %20,9 ile “ Ev hayatına ilişkin sorumluluklarının olması akademik motivasyonumu etkiledi.” ifadesine de %20,3 oranında katıldıkları bulunmuştur.

Tablo 9. Dışsal Faktörler ile İlgili Öğrenci Görüşleri Dağılımı

	En az etkiledi		Az etkiledi		Kararsızım		Etkiledi		En fazla etkiledi	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sınavların/ödevlerin değerlendiriliş biçimi akademik motivasyonumu etkiledi.	36	11,1	64	19,7	87	26,8	56	17,2	82	25,2
Eğitime erişim imkanlarının kalitesi akademik motivasyonumu etkiledi.	52	16,0	44	13,5	90	27,7	54	16,6	85	26,2
Çalışma ortamının kalitesi akademik motivasyonumu etkiledi.	41	12,6	40	12,3	85	26,2	60	18,5	99	30,5

Tablo 9'a göre dışsal faktörler ile ilgili maddelere öğrenci katılımının %30,5 ile %25,2 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre öğrenci görüşlerinde katılım düzeyi en fazla olan maddenin "Çalışma ortamının kalitesi akademik motivasyonumu etkiledi" (%30,5) iken; en az olan madde "Sınavların/ ödevlerin değerlendiriliş biçimi akademik motivasyonumu etkiledi." (%20,3) olduğu görülmektedir.

3.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 10. Uzaktan Eğitime Geçildiğinden Beri Çalışma Alışkanlıklardaki Değişimlere İlişkin Bulgular

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Derslere olan ilgim arttı.	122	37,5	59	18,2	92	28,3	25	7,7	27	8,3
Derslere hazırlanma/çalışma sürem arttı.	82	25,2	68	20,9	78	24,0	30	9,2	67	20,6
Derslere katılma sıklığım arttı.	128	39,4	52	16,0	60	18,5	26	8,0	59	18,2
Öğrenmek için duyduğum istek arttı.	125	38,5	55	16,9	75	23,1	21	6,5	49	15,1
Sınav kaygım azaldı.	85	26,2	49	15,1	73	22,5	44	13,5	74	22,8

Tablo 10 incelendiğinde uzaktan eğitime geçildiğinden beri çalışma alışkanlıklardaki değişimlere ilişkin maddelere katılımlarının %22,8 ile %8,3 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre katılımcıların uzaktan eğitime geçildiğinden beri çalışma alışkanlıklarında gözlemledikleri değişimlerde en fazla artışın “Sınav kaygım azaldı” (%22,8) ve “Derslere hazırlanma/çalışma sürem arttı” (%20,6) ifadelerinde olduğu görülmektedir. En az ise öğrencilerin “Derslere olan ilgim arttı” (%8,3) ifadesine katıldıkları gözlenmiştir.

3.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 11. Uzaktan Eğitim Süresince Ders Dışında Yapılan Faaliyetlere İlişkin Bulgular

	Çok az yaptım		2,0		3,0		4,0		Çok fazla yaptım	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
PC/oyun konsolu oyunları oynadım.	163	50,2	32	9,8	66	20,3	24	7,4	40	12,3
Akıl ve zekâ oyunları oynadım.	129	39,7	48	14,8	62	19,1	40	12,3	46	14,2
Müzik yaptım/müzik aleti çalmayı öğrendim.	193	59,4	40	12,3	43	13,2	23	7,1	26	8,0
Belgesel izledim.	90	27,7	66	20,3	47	14,5	47	14,5	75	23,1
Dizi/film izledim.	41	12,6	46	14,2	29	8,9	67	20,6	142	43,7
Kitap okudum.	36	11,1	48	14,8	50	15,4	69	21,2	122	37,5
Yemek yaptım.	36	11,1	30	9,2	55	16,9	66	20,3	138	42,5
Müzik dinledim.	19	5,8	34	10,5	33	10,2	50	15,4	189	58,2
Resim/boyama/maket gibi el işleri yaptım.	121	37,2	33	10,2	39	12,0	43	13,2	89	27,4
Eğitsel kitap ve dergiler okudum.	74	22,8	47	14,5	63	19,4	64	19,7	77	23,7
Bitkilerle/bahçeyle uğraştım.	85	26,2	48	14,8	36	11,1	60	18,5	96	29,5
Evcil hayvanımızla ilgilendim.	166	51,1	24	7,4	26	8,0	32	9,8	77	23,7
Spor yaptım.	75	23,1	71	21,8	43	13,2	52	16,0	84	25,8
Kişisel bakım etkinlikleri yaptım.	58	17,8	46	14,2	50	15,4	54	16,6	117	36,0
Evi düzenledim/temizledim.	32	9,8	46	14,2	48	14,8	44	13,5	155	47,7
Tasarım (oyuncak vb) yaptım.	176	54,2	50	15,4	34	10,5	23	7,1	42	12,9
Yabancı dil öğrenmeye yönelik çalıştım.	133	40,9	61	18,8	54	16,6	36	11,1	41	12,6
Mesleki gelişimime yönelik çalıştım.	73	22,5	68	20,9	54	16,6	51	15,7	79	24,3
Bir işte çalışmaya başladım.	221	68,0	29	8,9	26	8,0	13	4,0	36	11,1

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin ders dışı yapılan faaliyetlere ilişkin maddelere katılım düzeylerinin %8 ile %58,2 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre katılımcıların uzaktan eğitim süresince ders dışında en sık yaptığı faaliyetler “Müzik dinlemek” (%58,2), “Evi düzenlemek/temizlemek” (%47,7) ve “Yemek yapmak” (%42,5) olmuştur. En az yaptıkları faaliyetin ise “ Müzik yaptım/müzik aleti çalmayı öğrendim.” (%8) olduğu görülmüştür.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

COVID-19 küresel salgını nedeniyle, küresel ölçekte eğitimde yaşanan kesintiyle birlikte gelen değişim kapsamlı ve hızlı olsa da süreç her ülke, kurum ve kullanıcı açısından eşsiz bir biçimde deneyimlenmiştir. Eğitim ve öğretim, yeni dünya düzenindeki ihtiyaçlara göre nasıl şekillenmesi gerektiğine yönelik bir saha testinden geçmiş ve eğitimcilerin, öğretimlerinde hızlı değişiklikler yapmalarını sağlayan kişiselleştirilmiş senaryolar oluşturmuştur. E-öğrenme uygulamaları yeni olmasa da salgınla birlikte gelen dramatik değişim, öğrenme ve öğretme süreçlerini zaman ve mekân sınırlarından çıkmış ve ona yeni bir çehre kazandırmıştır.

COVID-19 küresel salgını süresince çeşitli eğitim kurumları tarafından sanal ortamda erişime açılan kurslar, dersler, çalıştaylar, öğrencilerin geleneksel eğitimde hiç olmadığı kadar farklı eğitimcilerle etkileşime girmelerine izin vermektedir. Araştırmadan elde edilen bulgular, katılımcıların %48,6'sının üniversiteleri tarafından sağlanan uzaktan eğitim haricinde başka eğitsel içerikleri de takip ettiklerini göstermiştir. Bununla birlikte öğrenciler, çevrimiçi uzaktan eğitimin kendi öğrenme süreçlerini yönetmeye olanak tanıdığını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bu durum, üzerinde sıklıkla konuşulan 21. yüzyıl becerilerinin (Pellegrino ve Hilton, 2012) geliştirilmesi ve öğrenme sorumluluğunun öğrenciye aktarılması için yaratılan bu fırsattan araştırmaya katılan öğrencilerin de yararlandığı şeklinde yorumlanabilir.

Akademik dürüstlüğün çevrimiçi ortamda ölçülmesinin zor olması nedeniyle, değerlendirme süreçlerinin şeffaflığı ve adil olması, öğrenciler açısından eskisinden daha fazla önem taşımaktadır. Öğretim üyelerinin bir gecede değişen ekosisteme uyum sağlamasının ve ders içeriklerinin örgün eğitime göre hazırlandığı göz önünde bulundurulduğunda, yapılan derslerin ve uygulamaların müfredatta belirtilen ders içeriklerine uygun olarak gerçekleştirilmesi başarılı bir

eğitim süreci yürütülmesi açısından belirleyici olabilecektir. Nitekim yapılan araştırmalar da teknoloji ya da sistemden kaynaklanan sorunların çevrimiçi uzaktan eğitim sürecindeki tüm bireyleri etkileyebildiğini göstermektedir (Çıglık ve Bayrak, 2015). Bununla birlikte, eğitimin çevrimiçi yürütülmesi, örgün eğitime kıyasla gerek teknik sorunlar gerekse bireylerin sahip olduğu olanaklar çerçevesinde kesintiye uğrama ihtimali daha fazla olduğunda, ders saatlerinin sürelerinin bu unsurlara göre belirlenmiş olması da yine eğitim öğretimin kalitesi ve verimliliği açısından belirleyici olabilecektir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular, öğrencilerin uzaktan eğitim süresince yapılan değerlendirmelerin objektif bir biçimde yapıldığını düşündüklerini, yapılan derslerin/uygulamaların derslerin içeriklerine uygun olduğunu belirttikleri ve ders sürelerini yeterli bulduklarını göstermiştir. Buna karşılık öğrenciler, verilen çevrimiçi uzaktan eğitimin akademik gelişimlerine katkıda bulunmadığını düşündüklerini ifade etmektedirler. Bu bulgu, gelecek dönemlerde teknolojinin eğitimin zemininde olduğu bir uygulamanın yapılması halinde kalite yönüyle de geliştirilmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir. Öğrenci merakını artıracak, öğrenci ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde müfredatların yeniden tasarlanmasına ihtiyaç duyulması olası gözükmektedir.

Çevrimiçi uzaktan eğitim, birçok açıdan esneklik sunsa da beceri kazanılmasında önemli rol oynayan psiko-motor öğrenme açısından yeterli olmadığı ve uzaktan eğitimin teorik dersler için daha uygun olduğunu düşünülmektedir (Dutile, Wright ve Beauchesne, 2011). Bu araştırmadan elde edilen bulgular da katılımcıların uzaktan eğitimin teorik dersler için daha uygun olduğunu düşündüklerini göstermektedir.

COVID-19 salgınıyla birlikte gelişen durum, eğitimde teknolojinin kullanımının daha etkili olmasını gerektirse de öğrenme sosyal bir süreçtir ve gücünü iletişimden alır. Öğrenmenin sosyal yönünün bu bağlamda yeniden

değerlendirilmesine ihtiyaç vardır. Bu bağlamda araştırmadan elde edilen bulgular öğrencilerin forumlar/canlı dersler ile sınıf ortamı oluşturulmasının sosyalleşmek için yeterli olmadığını düşündüklerini göstermektedir. Uzaktan eğitimde sosyal boyutun öğrenci başarısı açısından önemi yapılan araştırmalarda ortaya konulmuştur (Wegerif, 1998; Arasaratnam-Smith ve Northcote, 2017). Sanal öğrenme alanlarının, bu araştırma kapsamında eğitimin sosyalleşme ihtiyacını doldurmakta başarılı olamadığı düşünülmektedir.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular öğrencilerin öğretim elemanlarının süreci başarıyla yönettiklerini düşündüklerini ve ihtiyaç duydukları konularda geribildirim aldıklarını göstermektedir. Yapılan araştırmalar, öğrencilere geribildirim verilmesinin (Haar, 2018) ve öğretim elemanı-öğrenci etkileşimini artırmanın (Shea, 2006) uzaktan eğitimde başarıyı ve memnuniyeti etkileyen faktörler olduğunu ortaya koymuştur.

Okulların, öğrencilerin öğrenme ortamına getirdiği bireysel ve ailevi faktörlerin etkisini eşitleme konusunda önemli bir rolü bulunmaktadır. Ancak fiziksel mesafelendirme nedeniyle okulların kapanmasıyla, bu bireysel ve ailevi faktörler daha görünür bir hal almıştır. Bu bağlamda e-öğrenme, doğru kullanıldığı takdirde büyük bir destek kaynağı olsa da eğitimdeki mevcut eşitsizlikler arasındaki boşlukları genişletecek potansiyele sahiptir. Bu durum, bu çalışmadan elde edilen bulgularda da açıkça ortaya konulmuştur. Katılımcılar, uzaktan eğitimin öğrenciler arasındaki sosyoekonomik eşitsizlikleri belirgin hale getirdiğini düşünmektedirler. Anderson (2020)'ın belirttiği gibi eğitim öğretim sistemlerini çevrimiçi ortamlara taşımak, gerek teknoloji ve sistemlere erişimdeki yetersizlikler, gerek beşerî sermayedeki yoksunluklar nedeniyle eğitimdeki eşitsizlikleri açığa çıkarmıştır.

Öğrencilerin akademik motivasyonu, nerede olduklarına, yaşam şartlarına, neyi önemli bulduklarına bağlı olarak değişeceğinden eğitimin amacı da değişecektir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular, duygusal ve fiziksel yoksunlukların akademik motivasyonu etkilediğini ortaya koymaktadır. Öğrenciler, sosyalleşme ve fiziksel aktivite ihtiyaçlarını giderememenin akademik motivasyon üzerinde belirleyici olduğunu düşündüklerini belirtmektedirler.

Çevrimiçi erişime sahip olma durumu, teknoloji becerilerindeki eksiklikler, sınırlı ebeveyn desteği, sınırlı sosyal sermaye gibi problemler nedeniyle, tüm kullanıcıların öğrenmelerini yönetebilme imkanına sahip olmalarını beklemek gerçekçi olmayacaktır. Değişen paradigmalardan sağladığı özerklik nedeniyle evde öğrenmeyi etkili bir biçimde destekleyecek ortamı yaratmaya çalışmak eğitici, öğrenici ve ailelere bir baskı unsuru olarak da geri dönebilecektir. Altyapı yetersizlikleri ve yeni sistemi gerek sosyal gerek mekanik unsurlarıyla benimseme sürecinin akademik motivasyonu etkileme potansiyeli bulunmaktadır. Bu durum, araştırma bulgularıyla da ortaya konulmuştur. Katılımcılar, öğrenme deneyimleri bağlamında akademik motivasyon üzerinde etkisi olan unsurun eğitim teknolojilerini kullanma bilgisine sahip olma olduğunu ifade ederken; akademik motivasyonları üzerinde etkisi olan dışsal faktörün çalışma ortamının kalitesi olduğunu düşündükleri saptanmıştır. Üniversite öğrencileri ile yapılan bir başka çalışmada da eğitim teknolojileri konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmayan öğrencilerin uzaktan eğitimi olumsuz değerlendirdiği görülmüştür (Antalyalı, 2004; Demir ve Yurdugül, 2015). Buna karşılık öğrenciler, sınavların/ödevlerin uygulanış biçiminin akademik motivasyonlarını etkilediğini düşünmemektedirler.

Dersler belirli bir program çerçevesinde veriliyor olsa da örgün eğitimden uzaktan eğitime bu hızlı ve beklenmedik geçiş öğrencilerin çalışma alışkanlıklarında bazı değişimler deneyimlemelerine neden olmuştur. Öğretim elemanlarının çevrimiçi sınıf iletişim araçlarını kullanmaları, öğrenciye kısa sürede geribildirim vermeleri, eğitim materyallerine 7/24 erişim

sağlayabilmeleri, kendi öğrenme süreçlerine yönelik özerk olmaları, öğrencilerin kendilerine verilen görevleri (sınava hazırlık, ödev/proje yazma vb.) tamamlamak için gereken mazeretleri ortadan kaldırmıştır. Katılımcıların uzaktan eğitime geçildiğinden beri çalışma alışkanlıklarında en fazla gözlemedikleri değişimler sınav kaygılarındaki azalma ve derslere hazırlanma/çalışma sürelerindeki artma olmuştur.

Değişen paradigmalara öğrenciye sağlanan bu özerklik, okul çağı çocuğu için okuma alışkanlıklarının kazanılmasıyla, üniversite çağındaki bir genç içinse öz-düzenleme becerilerinin gelişmesiyle sonuçlanabilir. Bu bağlamda zaman yönetimi ve kişisel gelişim süreçlerini planlamak kazanılması gereken anahtar beceriler olarak karşımıza çıkabilecektir. Katılımcılar uzaktan eğitim süresince ders dışında en sık yaptığı faaliyetlerin müzik dinlemek, evi düzenlemek/temizlemek ve yemek yapmak olduğunu belirtmişlerdir.

5. ÖNERİLER

Uzaktan eğitime yönelik her dönemde önyargılı gruplar bulunmuştur, ancak bu önyargılı grupların öne sürdüğü savlar, kendi yenilemeyen ve çağın gerekliliklerine ayak uydurmayan örgün öğretimler için de endişe edici unsurlar olabilirler (Telli-Yamamoto ve Altun, 2020). Erkut (2020)'un belirttiği gibi, COVID-19 krizi tüm dünya için yeni nesil eğitim öğretimi şekillendirmek için güzel bir fırsat yaratmaktadır. Değişime direnmek mevcut durumda hiçbir eğitim kurumuna kazanç sağlamayacaktır. Bununla birlikte, çevrimiçi uzaktan eğitimin doğası gereği birçok soruna yol açma olasılığı bulursa da COVID-19 salgını gibi küresel bir kriz durumunda dünya genelinde sağladığı avantajları göz ardı etmek mümkün değildir. Doğası gereği mevcut olan bu sorunları gidermek için eğitim kurumları her zaman kurum olanakları ve ihtiyaçları dahilinde çözümler oluşturabilir. Eğitim öğretim uygulamaları gelecek koşullara göre revize edilecek olsa da çevrimiçi uzaktan eğitimin büyük bir oranda eğitim öğretim merkezi

olduğu bir model benimsendiği takdirde yapılabilecek düzenlemeler için bazı önerilerde bulunmak mümkündür. Örneğin uzaktan eğitimde öğrenci etkileşimini artırmak ve sosyal izolasyon sorununu ortadan kaldırmak amacı ile daha fazla senkron dersler yapılabilir, uzaktan eğitime erişim güçlüğü olan dezavantajlı gruplar için bu derslerin kayıtlarının alınarak öğrencilerin asenkron takip etmelerine olanak tanınabilir, ekran kullanımını sağlıklı bir hale getirebilmek için ders saatleri yüz yüze eğitime kıyasla daha kompakt bir şekilde sınırlandırılabilir, bölümler akredite edilerek öğrencilerin farklı eğitim kurumlarından ortak ders almalarına olanak tanınabilir, alternatif senaryolar için planlar yapılabilir, öğretim elemanları tarafından uzaktan eğitimdeki dersler daha eğlenceli, öğrenci odaklı ve motive edici hale getirilebilir, sosyal medya platformları eğitim amaçlı iletişim için kullanılabilir, yaratıcı, etkileşimli, öğrenci merkezli ve grup temelli dersler planlanabilir (Partlow ve Gibbs, 2003), daha etkili yönergeler sunulup geribildirim verilerek öğrencinin ilgisi ve dikkati derse çekilebilir (Keeton, 2004), bir başka deyişle öğrenme süreci uzaktan ve çevrimiçi yürütülecek olsa bile bu süreci daha da insancıl hale getirmek için çaba gösterilebilir.

Sonuç olarak, COVID-19 küresel salgınının eğitimciler ve öğrencilerin eğitim-öğretimi görme şekillerini değiştireceği kesindir. Bu değişimin getirdiği fırsatlar kuşkusuz beraberinde bazı zorluklar da getirecektir. Bu noktada e-öğrenmeye şüpheyle bakmak yerine onu benimsemek ve geliştirmenin yolları üzerinde çalışmanın, mevcut koşulların gerekliliklerini yerine getirebilmek açısından önemli olduğu söylenebilir. Bu eğitsel ekosistemden verim alabilmeleri için hem eğitimcilerin hem öğrencilerin ek beceriler geliştirmesine ihtiyaç var gibi gözükmektedir. Gelecek çalışmalarda, e-öğrenme ortamında daha etkili olabilmek için, eğitim ihtiyaçlarını ve araç geliştirmeyi yeniden tanımlamaya yönelik araştırmalar yapılabilir. Bununla birlikte, eğiticiye ve öğrenciye sağlanan bu özerkliğin hem eğitici hem de öğrencinin zaman yönetimi becerisi, akademik

motivasyonu, öz-düzenleme becerileri ve iyi oluş hali üzerindeki etkileri incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Anderson, J. (2020). "Brave New World The coronavirus pandemic is reshaping education." <https://qz.com/1826369/how-coronavirus-is-changing-education/> adresinden 27 Ağustos 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Antalyalı, Ö. L. (2004). *Uzaktan eğitim algısı ve yönlelem araştırması dersinin uzaktan eğitim ile verilebilirliği*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Arasaratnam-Smith LA & Northcote M. (2017). Community in online higher education: Challenges and opportunities. *The Electronic Journal of e-Learning*, 15(2):188-198.
- Arıkan, R. (2018). "Anket yöntemi üzerinde bir değerlendirme." *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1: 97-159.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). "Anket geliştirme." *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 133-151.
- Carey, K. (2020). "Is everybody ready for the big migration to online college? Actually, no." *The New York Times*. <https://www.nytimes.com> adresinden 30 Ağustos 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Cojocariu, V.-M., Lazar, I., Nedeff, V., & Lazar, G. (2014). "SWOT analysis of e-learning educational services from the perspective of their beneficiaries." *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 116. 12 Temmuz 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Çıglik, H. ve Bayrak, M. (2015). "Uzaktan öğrenme ve yapısalcı yaklaşım", *IJODE*, 1(1): 87-102.1999–2003.

- Demir, Ö., ve Yurdugül, H. (2015). The exploration of models regarding e-learning readiness: Reference model suggestions. *International Journal of Progressive Education*, 11(1), 173–194.
- Dutile, C., Wright, N. & Beauchesne, M. (2011). Virtual clinical education: going the full distance in nursing education. *Newborn Infant Nurs Rev*, 11(1), 43-48. 26 Haziran 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Erkuş, A. (2007). Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında karşılaşılan sorunlar. *Türk Psikoloji Bülteni*, Yıl: 13, Sayı: 40, s. 17-25.
- Erkut, E. (2020). "Covid-19 sonrası yükseköğretim." *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 125–133. doi:10.2399/yod.20.002
- Favale, T., Soro, F., Trevisan, M., Drago, I., & Mellia, M. (2020). "Campus traffic and e-Learning during COVID-19 pandemic." *Computer Networks*, 176, 107290.
- George D. & Mallery P. (2003). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*. 11.0 update (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Gilani, I. (2020). Coronavirus pandemic reshaping global education system? <https://www.aa.com.tr/en/education/coronavirus-pandemic-reshaping-global-educationsystem/1771350> adresinden 29 Ağustos 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Haar, M. (2018). "Increasing sense of community in higher education nutrition courses using technology." *Journal of Nutrition Education and Behavior*, 50(1), 96-99. 8 Temmuz 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Islam, A. & Ferdowski, S. (2014). Meeting the Needs of Distance Learners of MEd Program: Bangladesh Open University Perspective. *Turkish Online Journal of Distance Education*, ISSN 1302-6488 Volume: 15 Number: 2 Article 13, p.175-193.
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayınevi.

- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. (1. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Keeton, M. T. (2004). "Best online instructional practices: Report of phase I of an ongoing study." *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 8(2), 75–100. 3 Temmuz 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- McBrien, J. L., Cheng, R., & Jones, P. (2009). "Virtual spaces: Employing a synchronous online classroom to facilitate student engagement in online learning." *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 10(3), 1–17. 23 Ağustos 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Meyer, K. A., & Wilson, J. L. (2011). "The Role of Online Learning in the Emergency Plans of Flagship Institutions." *Online journal of distance learning administration* (vol. IV, no. I). University of West Georgia, Distance Education Center.
- Moore, M. G. ve Kearsley, G. (2005). *Distance education: A Systems View*. Canada: Wadsworth. 18 Ağustos 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Parkes, M., Stein, S., & Reading, C. (2014). "Student preparedness for university e-learning environments." *The Internet and Higher Education*, 25, 1–10. 2020 13 Ağustos 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Partlow, K. M., & Gibbs, W. J. (2003). "Indicators of constructivist principles in internetbased courses." *Journal of Computing in Higher Education*, 14(2), 68–97. 17 Temmuz 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Pellegrino, J.W. & M.L. Hilton (eds.) (2012). *Education for Life and Work: Developing Transferable Knowledge and Skills in the Twenty-First Century*, National Academies Press, Washington, DC.

- Rieley, J. B. (2020). "Corona Virus and its impact on higher education." Research Gate.https://www.researchgate.net/post/Corona_Virus_and_its_impact_on_higher_education__adresinden 30 Ağustos 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Shea, P. (2006). "A study of students' sense of learning community in online environments." *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 10(1), 35-44. 28 Mayıs 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Song, L., Singleton, E. S., Hill, J. R., & Koh, M. H. (2004). "Improving online learning: Student perceptions of useful and challenging characteristics." , *The Internet and Higher Education*, 7(1), 59–70. 03 Temmuz 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- Telli-Yamamoto, G.T. ve Altun,D. (2020). "Coronavirüs ve Çevrimiçi (Online) Eğitimin Önlenemeyen Yükselişi." *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, Cilt 3, Sayı 1, Sayfa: 25-34
- UNESCO (2020). UNESCO Institute for Statistics (UIS). <http://data.uis.unesco.org/#> adresinden 29.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- YÖK (2020). COVID-19 Bilgilendirme. <https://covid19.yok.gov.tr/alinan-kararlar> adresinden 29.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kalite Kurulu (2020). Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim. <https://portal.yokak.gov.tr/makale/pandemi-doneminde-uzaktan-egitim/> adresinden 29 Ağustos 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Wegerif, R. (1998) "The social dimensions of asynchronous learning networks." *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 2(1). 26 Temmuz 2020 tarihinde EBSCOhost veritabanından alınmıştır.
- WHO (2020). Coronavirus Disease (Covid-19) Outbreak. <http://www.euro.who.int/en/> adresinden 13.11.2020 tarihinde erişilmiştir.

Araştırmanın Etik İzni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Alt Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 17.08.2020

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2020/126

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

With the COVID-19 global epidemic, distance education went from being an accessory to traditional education methods to being an indispensable and fundamental part of any student's life. With this initiative aimed at continuing education more safely in terms of health by developing alternative methods to traditional education, students who suddenly separated from traditional education experienced additional problems and unpredictable situations. Considering this, it can be said that the evaluation of the personal experiences of students will create an infrastructure to identify the shortcomings of the application and make the necessary suggestions to support their strengths. In this context, it is important and necessary to evaluate this unexpected transition to distance education process from a student's point of view. This study aims to determine the opinions of students attending higher education during distance education (which has been switched to by institutions as an urgent solution due to the COVID-19 epidemic) and the factors affecting their academic motivation during the process.

Method

The study group consists of 325 students studying in different departments of Afyon Kocatepe University in the 2019-2020 academic year. In this study, in which the descriptive survey model was used, the *Personal Information Form*, *Distance Education Evaluation Survey in the COVID-19 Process* and the *Academic Motivation Survey in the COVID-19 Process* were used to collect data. In the process of developing the surveys, a four-stage process determined by Büyüköztürk (2005) was followed. In the reliability analysis, the Cronbach Alpha value was determined as (0.937) for 34 items in the *Distance Education*

Evaluation Survey in the COVID-19 Process and as (0.860) for 19 items in the *Academic Motivation Survey in the COVID-19 Process*. Using the SPSS 21 package program, the data were analyzed and the frequency (f) and percentage (%) values of university students' views regarding each questionnaire item were calculated.

Findings (Results)

The findings were examined under different categories: (i) students' views on distance education, (ii) factors affecting academic motivation during distance education, (iii) changes in working habits since the transition to distance education, and (iv) activities carried out outside the classroom during distance education. Accordingly, while students think that the biggest problem of distance education is that it makes socioeconomic inequalities among students prominent; they think that the strengths of distance education lies in its suitability for theoretical courses: students think the courses and practices are suitable for theoretical concepts and, this way, the evaluations are made objectively. Meanwhile, the students state that they think the lecturers successfully managed the process and gave feedback on the issues the students needed help with. While the course length in distance education was found to be sufficient, students stated that trying to create a classroom environment with forums/live lessons is not enough for socializing. When the findings are examined in the context of the internal factors affecting academic motivation, it is seen that the participants stated that inability to meet the need for physical activity and socialization affected their academic motivation. However, the participants state that the most impactful factor on academic motivation in the context of learning experiences is their knowledge of using educational technologies. When examining students' views in the context of external factors affecting academic motivation, it is seen that the quality of the work

environment is a determining factor. Since the transition to distance education, the most observed changes in the study habits of the participants have been the decrease in exam anxiety and the increase in the preparation / study time for lessons. Moreover, the participants stated that the most common activities outside of the classroom during distance education are listening to music, arranging / cleaning the house and cooking.

Conclusion and Discussion

As Erkut (2020) stated, the COVID-19 crisis creates a good opportunity for the whole world to shape the next generation of education. Resisting change will not benefit any educational institution in the current situation. Although educational practices will be revised according to future conditions, an educational model incorporating distance education at a large scale is expected in the near future. For this very reason, ways to improve the quality of distance education should be an ongoing discussion today. For example, in order to increase student interaction in distance education and to eliminate the problem of social isolation, more synchronous lessons can be made; for disadvantaged groups who have difficulty in accessing distance education, these courses can be recorded and students can be allowed to follow them asynchronously and to maintain a healthy balance of screen time, the online lectures' culminated length should be less than that of face to face education. Departments can be accredited to allow students to take joint courses from different educational institutions, plans can be made for alternative scenarios, distance education lessons can be made more attention grabbing, student-oriented and motivating by instructors, social media platforms can be used to communicate. Creative, interactive, student-centered and group-based lessons can be planned (Partlow & Gibbs, 2003), more effective instructions can be provided and the student's attention can be drawn to the lesson by giving feedback (Keeton, 2004). In

other words, even if the learning process will be carried out remotely and online, efforts can be made to make this process even more immersive. As a result, it is certain that the COVID-19 pandemic will change the way educators and students view education. The opportunities brought by this change will undoubtedly bring some difficulties with it. At this point, it can be said that it is important to adopt and improve e-learning instead of staying skeptical of distance education. It seems that both educators and students need to develop additional skills in order to gain efficiency from this educational ecosystem. In future studies, research can be conducted to redefine training needs and tool development in order to be more effective in the e-learning environment. However, the effects of this autonomy provided to the educator and the learner on the time management skills, academic motivation, self-regulation skills and well-being of both the lecturer and the learner can be examined.